

Φέτος συμπληρώθηκαν 130 χρόνια από τη γέννηση του ποιητή Κώστα Βάρναλη και το Δεκέμβρη συμπληρώνονται σαράντα χρόνια από το θάνατό του. Το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Ρούμελης, στα πλαίσια της θερινής του δραστηριότητας, πήρε την πρωτοβουλία να τιμήσει τον ποιητή ανεβάζοντας την «Αληθινή απολογία του Σωκράτη».

Ένα έργο επίκαιρο, μα και επικίνδυνο για το «συμφέρον του κρείττονος» στις δύσκολες μέρες που ζούμε. Μας στέρησαν τη δουλειά, λιγόστεψε το ψωμί, ακρίβυνε η υγεία, θόλωσε η ελπίδα. Δοκιμάζεται η ζωή μας, ο συναισθηματισμός, η σκέψη μας. Ταπεινωμένοι και κουρασμένοι στα έσχατα της απελπισιάς και της μοιρολατρίας. Και «όσο πιο ταπεινωμένος ο άνθρωπος, τόσο πιότερο κι αναποφάσιτος, όσο πιο κουρασμένος τόσο λιγότερο ανασαίνει και σκέφτεται και θυμώνει. Χρειάζεται κουράγιο και μπιστοσύνη στον εαυτό σου, για να αντισταθείς στην αδικία – και πιο πολύ ακόμα για ν' αδικήσεις. Μαθημένος να φοβάσαι, δε θέλεις να φοβηθείς περισσότερο».

Σαν ξυπνητήρι ακούγεται ο βαρναλικός λόγος, το κάλεσμα του στους αυτόδουλους πολίτες: «Νιώστε τη δύναμή σας κ' ενωθείτε με τους αδικημένους λέφτερους. Να σηκώσετε μονάχα τα σφυριά, τα δρεπάνια, τα πελέκια, τα κρικέλια σας και θα γίνει κουρνιαχτός ολάκερ' η δημοκρατία των αρίστων».

Γαλάτσι, Κορυδαλλός και Νίκαια

Επίκαιρη και επαινετή η πρωτοβουλία του ΔΗΠΕΘΕ, πολύ περισσότερο, αφού φέρει την υποκριτική σφραγίδα του Χρίστου Καλαβρούζου. Η σκηνοθεσία είναι του Χρίστου Σιοπαχά (με σκηνοθετική επιμέλεια του Χρίστου Καλαβρούζου), τα σκηνικά και τα κοστούμια είναι του αείμνηστου βραβευμένου σκηνογράφου Βασίλη Φωτόπουλου και η μουσική του Μιχάλη Χριστοδουλίδη.

Μετά από περιοδεία σε αρκετές πόλεις της χώρας ο κύκλος της θερινής δραστηριότητας ολοκληρώνεται με τρεις παραστάσεις σε λαϊκές συνοικίες της Αθήνας:

- Γαλάτσι, Θέατρο Άλσους Βεΐκου στις 6/9, ώρα 21:00
- Κορυδαλλός, Θέατρο «Θανάσης Βέγγος» στις 9/9, ώρα 21:00
- Νίκαια, Κηποθέατρο στις 13/9, ώρα 21:00

Ο βαρναλικός λόγος δε θα μπορούσε να βρει καλύτερο εκφραστή. Ένας σπουδαίος ηθοποιός και τη «στόφα» του λαϊκού καλλιτέχνη. Αυθεντικός και γνήσιος στην έκφραση, στο λόγο, στην κίνηση. Δούλεψε – μαθήτευσε δίπλα σε μεγάλους του ελληνικού θεάτρου (Κουν – Κατράκης) και έχει ερμηνεύσει ρόλους μεγάλους και δύσκολους που σημάδεψαν τη θεατρική του πορεία. Όπως ο μονόλογος του Μακρυγιάννη και ο μονόλογος του Ιερομόναχου στη «Γυναίκα της Ζάκυθος».

Γνήσια λαϊκός άνθρωπος, η ανθρωπιά που πηγάζει από τα μάτια του αφοπλίζει. Και από μια γενιά που όπως ο ίδιος μας είπε «είχε το Βάρναλη για μαξιλάρι». Στοιχεία απαραίτητα για να νιώσει ο θεατής το βαρναλικό λόγο και να δει τη δική του πραγματικότητα, «την ανάγκη για μια συλλογική «γροθιά» ενάντια σε όλα όσα μας αποξενώνουν και θρέφουν τον φόβο και την αποστασιοποίηση από όλα όσα μας ταλαιπωρούν. Μας μάγεψε με το θεατρικό τρόπο με τον οποίο στο τέλος απέδωσε τη λέξη «πατρίδα» και άφησε τα λόγια του ποιητή να κυλήσουν μέσα μας», όπως μου είπε φίλη που είδε την παράσταση.

Από το γέλιο στο πικρόγελο

Για τον Χρ. Καλαβρούζο η «Αληθινή απολογία του Σωκράτη» είναι «ένα συγκλονιστικό έργο της νεοελληνικής λογοτεχνίας που σημάδεψε μια ολόκληρη εποχή, κόντρα στο καθεστώς της αδικίας, στη μασκαρεμένη δημοκρατία, στους μηχανισμούς των “σοφιστάδων” της πολιτικής, της ηθικής και της τέχνης κάθε απόχρωσης, δηλαδή σ’ εκείνους που δεν αξίζει το κόπο να είσαι πρώτος ή τελευταίος ανάμεσα σε τελευταίους που θεωρούνε τον εαυτό τους πρώτο.

Έργο που μας διδάσκει και οδηγεί στη συλλογή, τον προβληματισμό για ζητήματα που έχουν σημασία στις μέρες της παρακμής, της εξαθλίωσης και της βαρβαρότητας της εποχής μας».

Δεν είναι η πρώτη φορά που ο Χρ. Καλαβρούζος ανεβάζει την παράσταση. Ερμήνευσε το μονόλογο πρώτη φορά στα 1987 στο Εθνικό Θέατρο και απέσπασε διθυραμβικές κριτικές. Εκτοτε έχει δώσει πάνω από 200 παραστάσεις σε όλη τη χώρα σε διαφορετικές χρονικές στιγμές τη δεκαετία του 1990 και μετά το 2000.

«Η πρώτη παρουσίαση στο Εθνικό Θέατρο μου προσέδωσε ένα δαιμόνιο μεράκι. Τώρα πλέον, ώριμος, με τραγική πείρα ζωής και τεχνικής, στέκομαι με ευλάβεια, ευθύνη, αγωνία και αγάπη για να αποδώσω και να συμβάλλω να αναγνωρισθεί η πολιτική, κοινωνική, ηθική πνευματική αισθητική που τόσο μας λείπει. Σε μια εποχή κατάπτωσης και σήψης ο βαρναλικός λόγος θα βοηθήσει την κοινωνία της αδράνειας και της διαιώνισης του “το του κρείττονος συμφέρον” και θα την σπρώξει προς τα εμπρός».

Είναι μια παράσταση που αξίζει να τη δούμε. «Η ειρωνεία, η κοροϊδία, ο χλευασμός, ο σαρκασμός δένονται αρμονικά σ’ ένα παιχνίδι αντιθέσεων που γεννά το γέλιο και φθάνει στο πικρόγελο. Το απόσταγμα της τραγικής μορφής του Σωκράτη που φέρνει το στίγμα της γνώσης, της ιστορικής πείρας 3000 χρόνων» (Χρ. Καλαβρούζος).

Πηγή: fractalart.gr